

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ-ΔΟΓΜΑ-ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΙΔΙΟΤΗΤΑ/ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΧΡΗΣΤΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

2310 996656 – 2310 996685 (fax), e-mail:
konchris@past.auth.gr

ΒΙΟ-ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Γεννήθηκε το 1959 στην Θεσσαλονίκη, όπου και διαμένει. Περάτωσε τις γυμνασιακές του σπουδές το 1977.

Από τον Σεπτέμβριο του 1991 έως τον Οκτώβριο του 1998 υπηρέτησε στην Μέση Εκπαίδευση.

Είναι μέλος της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας, της Φιλοπτώχου Αδελφότητος Ανδρών Θεσσαλονίκης, της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης και εταίρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

ΣΠΟΥΔΕΣ – ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1977-1981: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

1991-1995: Πτυχίο Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

1981-1987: Διδακτορικό Δίπλωμα Ludwigs-Maximilian Universität München.

1991-1994: Διδακτορικό Δίπλωμα Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

1998-2005: Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

2005-2010: Αναπληρωτής Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα.

2010-Σήμερα: Τακτικός Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Διευθυντής Τομέα 2006-2007, 2010-2011 , 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014.

Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος 2013-2015.

Μέλος της επιτροπής εκδόσεων του Α.Π.Θ. 2010-2014.

Μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών 2012-2015.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ-ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

1983-1985: Υποτροφία Deutsche Akademische Austauschdienst.

1986-1987: Υποτροφία Βαυαρικού Υπουργείου Παιδείας.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2007κ.ε.: Μέλος της ερευνητικής ομάδας του Δικτύου Κειμενικής και Ερμηνευτικής Εκκλησιαστικής Παραδόσεως (επιστ. υπεύθυνη: καθηγήτρια Δέσπω Λιάλιου), ενός εκ των ανεγνωρισμένων θεματικών δικτύων έρευνας που υποστηρίζονται από την Επιτροπή Ερευνών του ΑΠΘ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Ιστορία της Ύστερης Αρχαιότητας, Πρωτοβυζαντινή Περίοδος, Σκοτεινοί Αιώνες, ιστορία του βυζαντινού πολιτισμού, έκδοση κειμένων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1998-2005: Διδάσκει «*Ιστορία της Φιλοσοφίας με έμφαση στη βυζαντινή περίοδο*» στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επίσης διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου Τμήματος «*Θέματα Ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου Α', Β' Γ'*».

2005-Σήμερα: Διδάσκει «*Εκκλησιαστική Ιστορία*» και «*Ιστορία του βυζαντινού πολιτισμού*» ως υποχρεωτικά μαθήματα, και «*Ο βυζαντινός 7^{ος} αιώνας ως εποχή μετάβασης*», «*Η βυζαντινοί αναγέννηση του 9^{ου} αιώνα*» και «*Ο Μιχαήλ Ψελλός και η εποχή του*» ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής στο ίδιο Τμήμα. Επίσης διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου Τμήματος «*Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Α', Β', Γ'*» και «*Θέματα Ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου Α', Β' Γ'*».

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Έχει δημοσιεύσει συνολικά τέσσερις (4) μονογραφίες, δεκαεπτά (17) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, έχει συνεργαστεί σε τρεις συλλογικούς τόμους με τη συγγραφή κεφαλαίων και άρθρων και έχει δημοσιεύσει δύο (2) άρθρα σε περιοδικά γενικού ενδιαφέροντος.

Ακολουθεί αναλυτικός κατάλογος δημοσιευμάτων:

Μονογραφίες:

1. *Byzanz und die Langobarden*, (διδ. διατριβή), Αθήνα 1991, σσ. 282.
2. *Ο «Βασιλικός Ανδριάς» τοῦ Νικηφόρου Βλεμμύδη. Συμβολή στην πολιτική θεωρία τῶν Βυζαντινῶν* (διδ. διατριβή), Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 150.
3. *Τό φιλοσοφικό ἔργο τοῦ Νικηφόρου Χούμνου*, Θεσσαλονίκη 2002, σσ. CIV+280. Το βιβλίο περιέχει το σύνολο των φιλοσοφικών πραγματειῶν, ενός από τους σημαντικότερους βυζαντινούς λογίους του 14^{ου} αιώνα, του Νικηφόρου Χούμνου. Περιλαμβάνει εισαγωγή, κριτική έκδοση και μελέτη των κειμένων.
4. *Ἐκκλησιαστικοί συγγραφεῖς τοῦ 7ου αἰῶνα ὡς μάρτυρες τῆς ἐποχῆς του. Μάξιμος Ὁμολογητής, Ἀναστάσιος Σιναΐτης, Ψευδο-Μεθόδιος*, Θεσσαλονίκη 2010, σσ. 480

Ἄρθρα:

1. «Ἄτιντᾶνες, οἱ Βλάχοι τῆς Ἀρχαίας Ἡπείρου», *Ἡπειρωτικό Ἡμερολόγιο* 9 (1987), σ. 91-109. Ἀνατύπωση, Κ.Π. Χρήστου, *Ἀρωμοῦνοι. Μελέτες γιά τήν καταγωγή καί τήν ἱστορία τους*, Θεσσαλονίκη 1996, σ. 11-42.

2. «Οί Αρωμοῦνοι στό Βυζάντιο ἕως τόν 11^ο αἰῶνα», *Ἡπειρωτικό Ἡμερολόγιο* 13 (1991), σ. 9-22, ἀνατύπ. *Ἀρωμοῦνοι*, σ. 43-65.
3. «Τό ἡμέτερον γένος. Μαρτυρίες γιά τήν καταγωγή καί τό ἐθνικό φρόνημα τῶν Ἰταλιωτῶν Ἑλλήνων κατά τόν Μεσαίωνα», *Πρακτικά IB' Πανελληνίου Ἱστορικοῦ Συνεδρίου (Μάϊος 1991)*, Ἑλληνική Ἱστορική Ἐταιρεία, Θεσσαλονίκη 1992, σ. 152-166.
4. «Ἰωάννης Φιλάγαθος. Ἡ σταδιοδρομία ἑνός Ἑλληνα κληρικοῦ στή Δύση». (Ἀνακοίνωση στό Συμπόσιο, Ἡ Θεοφανώ καί ἡ ἐποχή της, Θεσσαλονίκη 1991), *Βυζαντινά* 18 (1995-96), σ. 205-255.
5. «Τό ἀρωμονικό ζήτημα», *«Ἡπειρος»* τ. 14 (1992), ἀνατύπ. *Ἀρωμοῦνοι*, σ. 66-76.
6. «Παλαιά ἀπόπειρα συστάσεως ψευδωνύμων κρατιδίων στή Χερσόνησο Αἶμου», *Μακεδονικόν Ἀριστεῖον Ἰακώβου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς*, Θεσσαλονίκη 1994, σ. 557-566, ἀνατύπ. *Ἀρωμοῦνοι*, σ. 77-89.
7. «Μορφωτικά κέντρα στήν Αὐτοκρατορία τῆς Νικαίας», *Πρακτικά Γ' Πανελληνίου Συνεδρίου γιά τόν Ἑλληνισμό τῆς Μ. Ἀσίας*, (Δεκέμβριος 1994), Θεσσαλονίκη 1996, σ. 43-53.
8. «Ἱστορικά προβλήματα τῆς ἀρχαίας Πελαγονίας». (Ἀνακοίνωση στο Συνέδριο: «Πελαγονία. Μια ἄλλη Ἑλλάδα»), *Χριστιανική Μακεδονία. Πελαγονία – Μια ἄλλη Ἑλλάδα*, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 45-54.
9. «Προσωπογραφικά γιά τόν αὐτοκράτορα Λέοντα Γ' καί τό πρόβλημα τῶν ἐπιδράσεων ἐπί τῆς Εἰκονομαχίας», *Επιστ. Επετ. Θεολ. Σχολῆς. Τμήμα Ποιμαντικῆς καί κοινωνικῆς Θεολογίας* 5(1998), σ. 199-223.
10. «Στοιχεῖα πολιτικῆς φιλοσοφίας στούς Ὑπομνηματισμούς τοῦ Θεοδώρου Μετοχίτου», *Επιστ. Επετ. Θεολ. Σχολῆς. Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας* 7 (2001), σ. 63-82 (Ἡ ἐργασία αὐτή ἀποτέλεσε εἰσήγηση στο συνέδριο με θέμα: «Χριστιανική Μακεδονία. Κωνσταντινούπολις-Θεσσαλονίκη», Οκτώβριος 2001).

11. «Φιλοσοφικές απόψεις στις αλληγορίες του Μιχαήλ Ψελλοῦ» (Η εργασία αποτέλεσε εισήγηση στην Δ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Σεπτέμβριος 2002), *Βυζαντιακά* 24 (2004), σ. 391-400.
12. «Η επίδραση του Πρόκλου Διαδόχου στο φιλοσοφικό ἔργο του Μιχαήλ Ψελλοῦ. Ὁ Θεός καί ὁ νοητός κόσμος», *Βυζαντινά*, 25 (2005), σ. 117-175.
13. «Η ἀξιοποίηση του ἱστορικοῦ παρελθόντος στις θεολογικές σπουδές. Τό παράδειγμα του Βυζαντίου», *Πρακτικά Β' Συνεδρίου Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης*, Ἀθήνα 2005, σ. 81-94.
14. «Το φιλοσοφικό ἔργο του Νικηφόρου Χούμνου ως ἔμμεση παράδοση των πλατωνικῶν ἔργων (περίληψη)», *Πρακτικά Ε' Συνάντησης Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου*, Κέρκυρα 2005, σ. 204-206.
15. «Η επίδραση του Πρόκλου Διαδόχου στο φιλοσοφικό ἔργο του Μιχαήλ Ψελλοῦ. Ὁ κόσμος τῆς γενέσεως καί τῆς φθορᾶς», *Επιστ. Επετ. Θεολ. Σχολ. Τμ. Ποιμαντ. καί Κοινων. Θεολ.*, 10 (2005), σ. 13-74.
16. «Η φιλοσοφία στά Κεφάλαια Ἑκατόν Πεντήκοντα Γρηγορίου Παλαμᾶ», *Ἅγιον Ὅρος. Πνευματικότητα καί Ὁρθοδοξία, Τέχνη. Πρακτικά Β' Διεθνoῦς Συμποσίου*, Θεσσαλονίκη 2006, σ. 413-421.
17. «Πληροφορίες γιά τούς Ἀραβες στούς Βυζαντινοῦς ἐκκλησιαστικούς συγγραφείς του 7^{ου} αἰῶνα», *Πρακτικά Συνεδρίου Βυζάντιο καί Ἀραβες. Συνάντηση πολιτισμῶν*, 16-18 Δεκεμβρίου 2011 (υπό δημοσίευση).

Συγγραφή κεφαλαίων σε συλλογικά ἔργα:

1. «Η Αναγέννηση», σε: Ιω. Πέτρου (εκδ.), *Ἱστορία τῆς Ὁρθοδοξίας*, τ. 4, *Η διάσπαση του Χριστιανικοῦ κόσμου (11^{ος} – 16^{ος} αι.)*, σ. 314-387.
2. «Βαρλαάμ ὁ Καλαβρός. Ἕνας Κατωιταλιώτης Γραικός στό Βυζάντιο», *Ἀλεξανδρινός ἀμητός. Ἀφιέρωμα στή μνήμη Ι.Μ.Χατζηφώτη*, Ἀλεξάνδρεια 2009, σ. 637-641.

3. «Από τόν Ίουστινιανό ἕως τόν Μάξιμο Ὁμολογητή: ἡ θεωρητική θεμελίωση τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καί Κράτους», *Εἰς μαρτύριον τοῖς ἔθνεσι. Τόμος Χαριστήριος εἰκοσαετηρικός, εἰς τὸν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον, Θεσσαλονίκη 2011*, σ. 991-999.

Λήμματα σε Εγκυκλοπαιδείες –Λεξικά:

Ἐχει συγγράψει λήμματα στην Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια.

Κείμενα εκλαϊκευτικού χαρακτήρα:

1. «Ἡ συνάντηση Χριστιανισμοῦ καὶ Φιλοσοφίας κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνες μετὰ Χριστόν», *Ἡπειρωτικά Γράμματα*, 4 (2003), σ. 223-234.
2. «Το Βυζάντιο ὡς μέγεθος τῆς ευρωπαϊκῆς ιστορίας», *Ἡπειρωτικά Γράμματα*, 8 (2005), σ. 64-73.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ἐλαβε μέρος στα Κ', ΚΑ', ΚΒ' καὶ ΚΓ' συνέδρια τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορικῆς Ἐταιρείας, τῆς ὁποίας εἶναι μέλος, καὶ στο συνέδριο «Χριστιανική Μακεδονία. Κωνσταντινούπολις-Θεσσαλονίκη», με εἰσήγηση με θέμα, «Στοιχεῖα πολιτικῆς φιλοσοφίας στους «Υπομνηματισμούς» του Θεοδώρου Μετοχίτη» (Δεκέμβριος 2000), ἡ ὁποία ἔχει ἐκδοθεῖ στην ἐπετηρίδα του Τμήματος. Τον Σεπτέμβριο του 2002 ἔλαβε μέρος στην Δ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καὶ Κύπρου με εἰσήγηση, με θέμα: «Στοιχεῖα Φιλοσοφίας στις ἀλληγορίες του Μιχαήλ Ψελλοῦ». Τον Οκτώβριο του 2003 συμμετέσχε στην Ε' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καὶ Κύπρου στην Κέρκυρα με θέμα: «Το φιλοσοφικό ἔργο του Νικηφόρου Χούμνου ὡς ἔμμεση παράδοση των Πλατωνικῶν ἔργων». Τον Μάιο του 2005 πήρε μέρος στο Β' Συμπόσιο των Θεολογικῶν σχολῶν με εἰσήγηση, με θέμα:

«Η αξιοποίηση του ιστορικού παρελθόντος στις θεολογικές σπουδές: Το παράδειγμα του Βυζαντίου». Τον Νοέμβριο του 2005 συμμετέσχε στο Β' Διεθνές Συμπόσιο, Άγιον Όρος. Πνευματικότητα και Ορθοδοξία, Τέχνη, με θέμα: «Η φιλοσοφία στα Κεφάλαια Εκατόν Πεντήκοντα Γρηγορίου Παλαμά». Τον Σεπτέμβριο του 2007 συμμετέσχε στην Ζ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου και τον Οκτώβριο του 2007 στην Γ' Επιστημονική Ημερίδα για την ιστορία και γραμματεία για τον Άγιο Δημήτριο και την πόλη του από τον 4^ο έως τον 7^ο αιώνα, στην Θεολογική Σχολή του Α.Π.Θ., με ανακοίνωση, με θέμα: «Η πολιτική των μεταρρυθμίσεων στο Βυζάντιο κατά τον 6^ο και τον 7^ο αιώνα». Τον Μάρτιο του 2008 έλαβε μέρος στην Β' Επιστημονική Ημερίδα για τον Αγ. Γρηγόριο Παλαμά, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ., με θέμα: «Βαρλαάμ ο Καλαβρός. Ένας Κατωιταλιώτης Γραικός στο Βυζάντιο» και τον Σεπτέμβριο του 2008 στο Γ' Συμπόσιο «Βασίλης Τατάκης», Άνδρος, με θέμα: «Ερμηνευτικά προβλήματα στο φιλοσοφικό έργο του Μιχαήλ Ψελλού. Η χρήση του Πρόκλου Διαδόχου». Τον Δεκέμβριο του 2011 συμμετέσχε με ανακοίνωση σε διεθνές συνέδριο με θέμα «Βυζάντιο και Άραβες. Συνάντηση πολιτισμών».

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Γερμανικά, Αγγλικά. Στοιχεία Ιταλικών, Γαλλικών, Ρωσικών.